

A Pécsi Ítéltábla a dr. Fekete Tünde pártfogó ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **I.rendű felperes neve** (I. rendű felperes címe) felperesnek, - az képviselő neve (képviselő címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2018. december 6. napján kelt 4.P.20.190/2018/22. számú ítélete ellen a felperes részéről 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A pártfogó ügyvéd díja teljes egészben a felperest terheli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes **Cs. A-val** 1989-ben létesített élettársi kapcsolatot, és egészen 2008. február 14-ig éltek együtt. Velük közös háztartásban élt **Cs.A.** 1988. szeptember 29-én született **J.** nevű gyermeke, illetve az élettársi kapcsolatból született első négy gyermekük, míg a később született három gyermek születésekor állami gondozásba került. A felperes hosszú éveken át alkoholistá életvitelt folytatott, az élettársát rendszeresen, a gyerekek előtt durván bántalmazta, ahogy a gyerekeit is. A családon belüli kényszerítéssel, súlyosan erkölcstelen, szexuális cselekményeket is elkövetett a gyermekeik sérelmére, akadályozta nevelt gyermeke iskolába járását. A család háziállatait a gyermekek előtt brutálisan elpusztította, hosszú időn keresztül veszélyeztette gyermekei testi, értelmi, erkölcsi fejlődését.

2008. február 14-én a felperes őrizetbe került, majd a Szekszárdi Városi Bíróság elrendelte 2008. február 15. napjától az előzetes letartóztatását. A Szekszárdi Városi Bíróság 2009. július 10-én bűnösnek mondta ki a felperest 1 rendbeli folytatólagosan, nevelése alatt álló személy sérelmére elkövetett erőszakos közöszlés büntetében, 1 rendbeli társtettesként, a nevelése alatt álló személy sérelmére elkövetett erőszakos közöszlés büntetében mint, közvetett tettes, 1 rendbeli folytatólagosan, társtettesként a nevelése alatt álló személy sérelmére elkövetett szemérem elleni erőszak büntetében, 5 rendbeli kiskorú veszélyeztetése büntetében, 5 rendbeli folytatólagosan elkövetett könnyű testi sértés vétségében, 8 rendbeli állatkínzás vétségében, ezért mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 8 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, mint főbüntetésre és mellékbüntetésként a közügyek gyakorlásától 10 évi eltiltásra ítélte. Megszüntette a korábbi jogerős ítéletekkel kapcsolatban alkalmazott feltételes szabadságot, és elrendelte a

szabadságvesztés végrehajtását, egyidejűleg a felperes kényszergyógyítását. A Tolna Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2010. május 12-én hozott 2.Bf.153/2009/25. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította, megállapította, hogy a vádiratban írt, és az ítéletben is megállapított vádlotti magatartás a felperes és az egyik sértett feltehető egyenes ági rokonságára figyelemmel felvetette a vérfertőzés büntetnének megállapíthatóságát a felperes terhére, a vádiratban az ügyész a cselekményt nem minősítette, a vád kereteit azonban a tárgyává tett cselekmény történeti tényállásának a leírása határozza meg, ekként a vádemelés csak arra utaló kifejezett ügyességi utalás esetében tekinthető mellőzöttnek. Az elsőfokú bíróságnak e cselekményről döntenie kellett volna. A felperes ezt követően 2010. augusztus 23-án elfogultsági kifogást jelentett be a Tolna Megyei Bíróság és a Pécsi Ítélőtábla ellen, a kifogást a Legfelsőbb Bíróság 2010. november 8-án bírálta el.

A megismételt eljárásban a Szekszárdi Városi Bíróság 2011. november 15-én hozta meg az elsőfokú ítéletét, ezen ítéletet az alperes 2012. augusztus 24-én ismételten hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította, elrendelte, hogy más bíróság tárgyalja a büntetőügyet. A másodfokú bíróság végzésében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a vád tárgyává nem tett nemi bűncselekményt bírált el, így a vádon túlterjeszkedett, továbbá nem értékelte megfelelően a bizonyítékokat, és nem tett eleget az indokolási kötelezettségének.

Ezt követően a Paksi Járásbíróság előtt került sor az elsőfokú eljárás lefolytatására, a Paksi Járásbíróság 2013. június 11. napján hozta meg az ítéletét, melyben megállapította, hogy a felperes bűnös 3 rendbeli folytatólagosan, 1 rendbeli esetben társtettesként elkövetett erőszakos közöszlés büntetnében, 1 rendbeli társtettesként elkövetett szemérem elleni erőszak büntetnében, 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett vérfertőzés büntetnében, 5 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntetnében, 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett testi sértés büntetnében, 4 rendbeli testi sértés vétségében, 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett állatkínzás vétségében, ezért halmazati büntetésül 8 év 6 hónap fegyházbüntetésre, valamint 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A fegyházbüntetésbe beszámítani rendelte az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt. A Paksi Járásbíróság ítéletében nyomatékos enyhítő körülményként vette figyelembe a felperes javára azt a tény, hogy a bűncselekmények elkövetése és az elbírálása között hosszú idő telt el, amely alatt végig a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt állt. Az alperes 2014. szeptember 25. napján hozott végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes a büntetőeljárás során 2008. február 15-től 2011. március 29-ig volt előzetes letartóztatásban, majd házi őrizetbe vették, és ezt követően 2011. november 15-től rendelték el ismét az előzetes letartóztatását. Az előzetes letartóztatás helye a Sz-i BV Intézet, a B-i Fegyház és Börtön, a Sz-i Büntetés-végrehajtási Intézet, a Sz-i Fegyház és Börtön és a B. Megyei Büntetés-végrehajtási intézetek voltak. A büntetését a felperes 2014. szeptember 25-ével kezdte meg a Sz-i Fegyház és Börtönben fegyház fokozatban, ahol végzettségének megfelelően szakácsként foglalkoztatták 2014. október 16-tól 2018. január 5-ig terjedő időben.

A felperest a büntetőeljárások során **V.D.** ügyvéd képviselte, akinek a megbízási díját a 2011. január 3-án és 2013. január 7-én kötött megbízási szerződésekben 600.000 - 600.000 Ft-ban állapították meg.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes „elkövette a bírósági jogkörben okozott kárt”, megsértve ezzel emberi méltóságát, az egészséghez való jogát, magánélete sérthetetlenségét, tisztességes eljáráshoz való jogát, és perében az ésszerű időn belül történt befejezéshez fűződő jogát. Kérte 1.500.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére kötelezni az

alperest amiatt, hogy kirívóan hosszú ideig tartott a büntetőeljárás, továbbá 1.165.216 Ft elmaradt jövedelem és a jogi képviselőnek kifizetett 1.200.000 Ft megbízási díj megtérítését kérte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 123. § (1) bekezdésében írt feltételek a felperes megállapítási keresete kapcsán nem állnak fenn, miután helye van az alperessel szemben jogai megóvása végett teljesítést követelni, amit meg is tett a kereseti kérelmében a vagyoni és nem vagyoni károk iránt előterjesztett igénye formájában. E kérelmét az eljárás ésszerű határidőn belül történő be nem fejeződésére, az eljárás indokolatlan elhúzódására alapította. Kifejtette, az Alaptörvény 14. cikke szerint mindenkinek joga van, hogy a hatóságok az ügyeit részrehajlás nélkül, tisztességes módon, ésszerű határidőn belül intézzék.

A perbeli ügyben több éven keresztül húzódott a büntetőeljárás a felperessel szemben, ami kapcsán nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a felperes két ízben alaptalan kizárási indítványt terjesztett elő, amelyek szintén szerepet játszottak az eljárás elhúzódásában, másrészt a perbeli ügy nem minősült egyszerű megítélésűnek, mindezek összevetése mellett is a 6 éves pertartam nyilvánvalóan a befejezés szempontjából ésszerűtlenül hosszú. Kiemelte, hogy a jogerős büntető ítéletben a bíróság az eljárás elhúzódása miatt a terhelttel szemben alkalmazott büntetőjogi szankciót lényegesen enyhítette, így már emiatt a felperes jogorvoslatban részesült, és a büntetés idejébe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt. A büntetőeljárásról szóló törvény szerint a büntetőeljárásban a bíróságnak elég törekedni az eljárások ésszerű időn belül történő befejezésére, ez az oka annak, hogy a Be. nem tartalmaz, és nem fűz külön jogkövetkezményt ahhoz, ha a büntetőeljárás elhúzódik. Azt a felperes maga sem állította, hogy a büntetőeljárásban eljáró bíróságok kifejezetten a személyére tekintettel nem törekedtek az eljárás ésszerű időn belül történő befejezésére, és ezzel őt hátrányos helyzetbe hozták. Ugyanis csak a felperes személyiségének lényegét adó tulajdonsága miatti eljárási szabálysértés adna alapot a felperes személyhez fűződő joga megsértésének megállapítására.

A kártérítési igény körében a felperesnek nem csupán az alperes jogellenes magatartását kell bizonyítania, hanem azt is, hogy ezzel okozati összefüggésben vagyoni és nem vagyoni hátrány érte, tehát amennyiben a bíróság az alperes terhére kirívóan súlyos jogértelmezési hibát állapít is meg, a felperesnek tényállási elemként ezen felül bizonyítania kellene azt, hogy ezzel okozati összefüggésben következett be az általa állított nem vagyoni és vagyoni kár. Az alperes bíróság első megismételt eljárásban hozott ítéletében megsértette a vádelvet, amely kirívóan súlyos jogértelmezési hiba, ezt az ügy bonyolultsága sem menti ki. E hatályon kívül helyezést eredményező hiányosság eredményezheti az alperes terhére a felróhatóságot, azonban a felperes azt bizonyítani nem tudta, hogy ezzel okozati összefüggésben érte az általa állított vagyoni és nem vagyoni hátrány. A felperest esetlegesen az előzetes letartóztatás során ért atrocitások, az ezek folytán a személyiségét ért hátrányok semmilyen módon nem hozhatók okozati összefüggésbe az alperes eljárásával, és az sem az alperes felelőssége, hogy a felperes nem folytathatott jövedelemszerző tevékenységet az előzetes fogvatartás ideje alatt. Azt sem bizonyította, hogy az előzetes fogvatartás és a tényleges szabadságvesztés büntetés fegyház fokozata között olyan alapvető különbség lenne, amely sértené a személyhez fűződő jogát, emberi méltóságát. Az emberi méltóságát érintő, állított, sérelmek a felperes személyében rejlő okokból következtek be. Sérelmei kizárólag az általa, hozzátartozói sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt, illetve jogerős szabadságvesztés büntetésre történt elítélésével állnak okozati összefüggésben. Az, hogy a büntetőeljárás során ügyvédi jogi képviselettel kapcsolatban költsége merült fel, szintén nem hozható okozati

összefüggésbe az alperes eljárásával

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást. Kifejtette, hogy az eljárás elhúzódása sértette a felperes személyiségi jogát, az emiatt elrendelt előzetes letartóztatás a legsúlyosabb kényszerintézkedés, ezzel okozati összefüggésben a felperesnek elmaradt jövedelemben kimutatható vagyoni kára merült fel, miután nagy valószínűséggel szakácsként dolgozhatott volna a szabadságvesztés büntetésének időtartama alatt. Az ügyvédi díj megfizetését igazolták, a második megbízási díj megfizetésére az új eljárás miatt volt szükség. A másodfokú tárgyaláson csatolta a felperes az édesanyja valamint testvére és közöttük létrejött engedményezési szerződést, melyben rá engedményezték az általuk a felperes védőjének kifizetett ügyvédi díj követelését.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az alperest felróható magatartás nem terheli. A hatályon kívül helyezést eredményező elsőfokú bírósági eljárás tekintetében kizárt a jogellenes károkozás megállapíthatósága, miután a büntetőeljárás egységének elve folytán az elsőfokú eljárásban felmerült hibák a másodfokú eljárásban orvosolhatók. Az eljárás tisztességének egyetlen objektív mércéje az eljárási szabályok megtartása, amely teljes mértékben érvényesült. Az egészséghez való jog sérelme kapcsán kiemelte, hogy a büntetőeljárás természeténél fogva lelkileg és fizikailag embert próbáló a terhelt számára, azonban ez önmagában nem alapoz meg kártérítési igényt. A felperes ellen lefolytatott eljárás kizárólag a felperes által elkövetett szándékos bűncselekmények következménye, amellyel kapcsolatban kialakulhat suicid hajlam, ez elsősorban a felperes helyzetéből, a múltban elkövetett cselekményei súlyából adódik, nem az eljárás időtartamával áll okozati összefüggésben.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg. Azt annyiban pontosítja a másodfokú bíróság - a keresetlevélhez csatolt igazolás alapján -, hogy a felperes a szabadságvesztés büntetésének végrehajtása alatt 2014. október 16. és 2015. január 19. között 77 napot, majd 2015. január 28-tól 2015. július 30-ig dolgozott szakácsként. 2015. augusztus 27. és 2018. január 5. között összesen 9,5 hónapot dolgozott betanított- és segédmunkásként.

Az így pontosított tényálláshoz képest is helyes következtetéseket levonva, helyes érdemi döntést hozott az elsőfokú bíróság, ezért a másodfokú bíróság a keresetet elutasító ítéletet a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A kifejtett indokokkal azonban csak részben ért egyet.

Egyetért a felperes fellebbezésének azzal az érvelésével, hogy nem volt olyan kereseti kérelem, amelyet az 1952. évi Pp. 123. §-a alapján kellett elbírálni. A felperes - a 2018. november 20-án tartott tárgyalásról készült 4.P.20.190/2018/20. számú jegyzőkönyv 2. oldal 2. bekezdése szerint - a „végső” kereseti kérelmében azt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, az alperes megsértette a felperesnek az emberi méltósághoz és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogait és kérte, hogy kötelezze az alperest a korábban megjelölt vagyoni és nem vagyoni kárai megfizetésére. Ehhez képest az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen ismertette a felperes jogsérelem megállapítása körében előterjesztett kérelmeit, és az ítélete 9. oldal 2. bekezdésében tévesen fejtette ki, hogy a Pp. 123. § (1) bekezdése szerinti megállapítási keresetnek helye nincs, a másodfokú bíróság ezért - mint szükségtelent - az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának 9. oldal 2. bekezdését mellőzi. Utal ugyanakkor arra, hogy a felperes személyiségi joga megsértésének megállapítását kérte, amely az

alkalmazandó 1959. évi Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja szerint a jogsértés önálló szankciója. Amennyiben a megjelölt sérelem nem minősül személyiségi jogsérelemnek, ez az elutasítás indoka, nem pedig az 1952. évi Pp. 123. §-ában írt feltételek hiánya.

Felperes - elbírálandó - kereseti kérelme kétirányú, kérte annak megállapítását, hogy az alperes a büntető eljárás elhúzódásával megsértette az emberi méltósághoz és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, és kérte az alperest vagyoni és nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezni.

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikkében szabályozott, a bírósági eljárások észszerű időn belül történő befejezéséhez fűződő jogot a bíróságok szervezetéről és működéséről szóló 1997. évi LXVI. törvény 9. §-a rögzítette majd, mint eljárási alapjog került megfogalmazásra az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében. Az észszerű időn belüli befejezés érdekében határozza meg az ügyek elintézésének sorrendjét a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. (Be.) 278. § (3) bekezdése is. Az eljárás résztvevői számára biztosított eljárási jogok azonban nem minősülnek egyben személyhez fűződő jognak akkor sem, ha alapjogról van szó. A személyhez fűződő jognak csak a személyiség lényegi elemeinek, a személyiség egyediségét, azonosságtudatát, környezetének értéktételét meghatározó tulajdonságainak és külső megnyilvánulásainak a védelmét szolgáló jogok tekinthetők, amelyek abszolút szerkezetűek, e jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. Ezzel szemben a tisztességes eljáráshoz való jog biztosítása nem mindenkit, csak az államot terheli. A bírósági eljárások észszerű időn túli elhúzódása okozhat kárt vagy egyéb érdeksérelmet, de önmagában nem jár az eljárásban résztvevő személyiségének sérelmével. A büntetőeljárás elsődleges célja az állam büntetőhatalmának és nem a sértett jogainak az érvényesítése. Ennek a célnak az elérése érdekében - figyelemmel a Be. soronkívüliségre vonatkozó rendelkezéseire is - a Be. 278. § (3) bekezdése a büntetőeljárásban az ügyek elintézésének sorrendjét nem kizárólagosan az érkezés sorrendjére tekintettel határozza meg. Az érkezés sorrendje a soronkívüliségre vonatkozó szabályok mellett csak az egyik szempont az ügyintézés sorrendjének meghatározása során. A Be. nem tartalmaz az 1952. évi Pp. 2. § (3) bekezdéséhez hasonló rendelkezést és nem fűz különös jogkövetkezményt ahhoz, ha a büntetőeljárás nem fejeződik be észszerű időn belül. A büntetőeljárásban a bíróságnak elég törekednie az eljárások észszerű időn belül történő befejezésére (BDT2016. 3520). Az eljárás észszerű időn belül történő befejezéséhez fűződő jog megsértése akkor minősülhetne személyiségi jogi sérelemnek, ha az eljáró bíróság kifejezetten az eljárás valamelyik résztvevőjének személyére tekintettel, jelen esetben a felperes személyiségének lényegét adó sajátosságok megsértése céljából nem fejezte volna be az eljárást észszerű időn belül. A perben azonban a felperes sem állította, hogy a büntetőeljárásban eljáró bíróságok kifejezetten a személyére tekintettel nem törekedtek az eljárás észszerű időn belül történő befejezésére, és ezért hozták őt hátrányos helyzetbe.

A büntető eljárási törvény tehát az eljárás elhúzódása miatt - meghatározott feltételek esetén az eljárási kifogás előterjeszthetőségét meghaladóan - eltérően a polgári eljárásra irányadó szabályoktól közvetlen igényérvényesítési lehetőséget nem biztosít.

A jelen eljárásban hozott jogerős büntetőítélet - Be. 258. § (3) bekezdés e) pontja körében - a büntetés kiszabása során enyhítő körülményként nagyobb nyomatékkal értékelte a bűncselekmény elkövetése és elbírálása között eltelt hosszú időt, amely alatt a felperes végig a legsúlyosabb kényszerintézkedések hatálya alatt állt (Paksi Járásbíróság 1.B.233/2012/111. 57. oldal 5. bekezdés). Az Alkotmánybíróság 2/2017.(II.10.) AB határozatában kimondta, amennyiben a jogerős büntetőítélet szerint a bíróság enyhítő körülményként értékelte az időmúlást, azaz a büntető eljárás elhúzódását, azt úgy kell tekinteni, hogy ezen alapjogi sérelem miatt a vádlott a büntetőeljárás

keretében orvoslást kapott. Ez a döntés megfelel az Európai Emberi Jogi Bíróság (EJEB) gyakorlatának is, amely szerint ha az elhúzódó büntető eljárásra tekintettel a büntetés enyhítésére került sor, az érintett vádlott ezen a címen nem tarthat igényt további kártérítésre.

A felperes tehát a jelen eljárásban a büntető eljárás elhúzódására alapítva kártérítési igényt már nem érvényesíthet. A fent kifejtettek szerint az eljárás észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő jog az 1959.évi Ptk. 76. §-a alapján nem minősül személyhez fűződő jognak, ezért ilyen jogsérelemre alapítva nincs lehetőség az 1959. évi Ptk. 84. § (1) bekezdése szerinti szankciók alkalmazására.

A fentiek okán szükségtelen volt az elsőfokú bíróságnak azt is vizsgálnia, hogy a teljes eljáráson belül volt-e olyan rész-cselekmény, amely kirívóan téves jogértelmezésként értékelhető. A hatályon kívül helyezésekre ugyanis a felperes csupán úgy hivatkozott, mint az eljárás elhúzódásának okára, s az ezen keresztül megvalósuló személyiségi jogsérelmére.

Az elsőfokú bíróság - helyesen - azt állapította meg, hogy az alperes 2008-tól 2014-ig elhúzódó eljárása nem biztosít igényérvényesítési lehetőséget a felperes számára, személyiségi jogsértés pedig nem történt. Ezt követően nem kerülhet arra sor, hogy a polgári perben eljáró bíróság a büntető eljárás egyes cselekményeit önállóan vizsgálja. Az elsőfokú bíróság maga is megállapította, hogy eljárási szabálysértés csak akkor alapo meg személyiségi jogsérlemt, ha az a fél (felperes) személyiségének lényegét adó sajátosságaira tekintettel történt. Ilyet azonban maga a felperes sem állított.

Mint szükségtelent mellozi ezért másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásának 13. oldal 3. bekezdésétől a 16. oldal 3. bekezdéséig terjedő részt.

Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes vagyoni kártérítés iránti keresete sem alapos, a kifejtett indokokkal a másodfokú bíróság egyetért. A pontosított tényállásra tekintettel csupán megjegyzi, hogy a felperes büntetésének letöltése alatt rövid ideig dolgozott szakácsként, így a foglalkoztatásával kapcsolatos igénye, mint megalapozatlan feltételezésen alapuló követelés, ez okból sem lett volna teljesíthető.

Felróható magatartás hiányában kártérítési felelősség nem állapítható meg (1959. évi Ptk. 339. § (1) bekezdés, 349. §), ezért szükségtelen vizsgálni a felperes kártérítési igényének további elemeit. Helyesen mellozte ezért az elsőfokú bíróság e körben a bizonyítási eljárás lefolytatását.

Egyebekben a másodfokú tárgyaláson csatolt ügyvédi megbízási díj kifizetésével kapcsolatos engedményezési szerződést az ítéletábla az 1952. évi Pp. 235. § (1) bekezdése folytán már mint új bizonyítékot - a kereset megalapozottsága esetén - sem vehette volna figyelembe.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, ezért az 1952. évi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján felmerült költségét maga viseli, az alperesnek pedig, mivel képviselője a másodfokú tárgyaláson nem jelent meg, megtérítendő költsége nem merült fel.

A másodfokú bíróságnak a pártfogó ügyvéddel kapcsolatos rendelkezése az 1952. évi Pp. 87. § (2) bekezdésén alapul. A felperes személyes költségmentességére figyelemmel a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM számú rendelet 14. §-a alapján helyette az állam viseli.

Pécs, 2019. április 4.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró,
Dr. Kovács János s.k. bíró